

แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
สุพรรณิ จันทรงาม¹, ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล²

GUIDELINE DEVELOPMENT PARTICIPATION OF STUDENTS' PARENTS
IN EDUCATIONAL MANAGEMENT OF MUNICIPALITY MAE KU SCHOOL,
MAE SOD DISTRICT, TAK PROVINCE.

SUPANNEE CHANNAM¹, POOMPIPAT RUKPONMONGKOL²

Received: January 27, 2020

Revised: April 27, 2020

Accepted: May 30, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตากและเพื่อหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น จำนวน 236 คน

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมรับผล ร่องลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมคิด ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดในด้านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยเฉพาะในเรื่อง ผู้ปกครองไม่ตอบแบบสอบถามที่ทางโรงเรียนขอความร่วมมือ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นที่สรุปได้สอดคล้องกัน ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง มีการอบรมให้ความรู้ เปิดเวทีให้ผู้ปกครองและครูได้มีโอกาสได้พูดคุยถึงปัญหาความต้องการเพื่อนำไปสู่กระบวนการวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียน

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²ประธานที่ปรึกษา คณค้วาอิสระสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

หรือปัญหาของโรงเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ให้ผู้ปกครองได้เข้าใจระบบการบริหารงานโรงเรียน เข้าใจบทบาทของตนเอง จัดทำกรอบ ขั้นตอน กระบวนการให้ชัดเจน จัดให้มีการประชุม จัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง มีการอบรมให้ความรู้ เปิดเวทีให้ผู้ปกครองและครูได้มีโอกาสได้พูดคุยถึงปัญหาความต้องการเพื่อนำไปสู่กระบวนการวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียน หรือปัญหาของโรงเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ให้ผู้ปกครองได้เข้าใจระบบการบริหารงานโรงเรียน เข้าใจบทบาทของตนเอง จัดทำกรอบขั้นตอน กระบวนการให้ชัดเจน จัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนักเรียน เพื่อให้เกิดมีความร่วมมือในการส่งเสริมความสามารถพิเศษได้เข้ามาช่วยเป็นวิทยากร หรือผู้ช่วยครูในการจัดกิจกรรม การทำ Work shop , School tour สร้างสนามเด็กเล่นเสริมปัญญา การจัดทำแหล่งการเรียนรู้ธรรมชาติ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา / การมีส่วนร่วม / ผู้ปกครองนักเรียน

Abstract

The purpose of this study were 1) to study problems and obstacles in participating of students' parents in educational management of municipality Mae Ku school, Mae Sod District, Tak Province. 2) to find the ways to make suggestions on the parents' participation in educational management of municipality Mae Ku school, Mae Sod District, Tak Province. The sample group consisted of 236 parents of students who are studying in the first Kindergarten to Prathom 6 of municipality Mae Ku school in Academic Calendar 2018.

The research findings revealed that: 1) the operating level in the participation of students' parents in educational management of municipality Mae Ku school, Mae Sod District, Tak Province were at the high level of practice. When considered by each side, it was found that the aspect with the highest mean value was the beneficial participation followed by the evaluative participation, the operating participation while the determined participation and the thinking participation were equivalent at the lowest mean value. The analysis results of problems and obstacles in the participation of students' parents indicated that the most common problems with participation in practice, especially in parents are lacked of participation in promoting the learning process of students. 2) The guidelines for the development of participation of students' parents in educational management of municipality Mae Ku school. From interviewing the professionals, the ways to make suggestions on the students' parents' participation were: 1) to encourage and support the establishment of a parent network for getting the knowledge and understanding in school administration system and parents' roles. 2) to arrange a parent meeting activity among parents' network and

School Board for discussing about the problems, requirements in order to design the planning process of finding the ways to improve the problems in students and school.

3) to organize learning activities between parents and students in order to have cooperation in promoting mutual learning processes. Give an opportunity for parents with special talents to help as a speaker or a teacher assistant in organizing such as Work shop, School tour, Wisdom playground and natural learning resource in order to create an atmosphere that is conducive to learn.

Keyword: Guideline Development / Participation / Students' Parents

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 หมวด 4 ว่าด้วย แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 หลักการของแนวการจัดการศึกษายึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 2 ว่าด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

บทบาทของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา เป็นภารกิจสำคัญอย่างยิ่งของสถานศึกษา กล่าวได้ว่า ผู้ปกครองเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยให้กระบวนการต่าง ๆ เกิดผลอย่างรวดเร็ว และเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นหลักการกระจายอำนาจสถานศึกษาให้ชุมชนหรือผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากที่สุด (ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู, 2550, หน้า 52) ดังนั้นการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นถือเป็นเรื่องสำคัญมาก

จากความสำคัญดังกล่าวทำให้โรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีความจำเป็นต้องให้ผู้ที่ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ และเพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดผลดี มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียน ต้องอาศัยกระบวนการการมีส่วนร่วมมาใช้ เพราะเมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน และช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชนอีกด้วย จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้เป็นไปตามความต้องการชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ขอบเขตการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ใช้ขอบเขตเนื้อหาตามขอบข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมคิด 2) ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ 3) ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติ 4) ด้านการมีส่วนร่วมรับผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น จำนวน 236 คน

ขอบเขตตัวแปร

1. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักวิชาการที่ทำงานด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาโดยได้รับรางวัลยกย่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือได้รับการยอมรับเป็นที่ประจักษ์แก่ชุมชนและสังคม ศึกษาพิเศษ ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษา รวม 17 คน

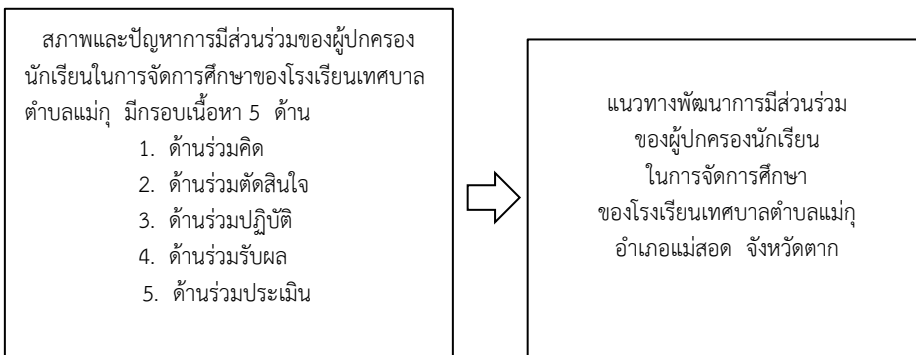
ขอบเขตด้านตัวแปร

แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น จำนวน 635 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 236 คน โดยได้จากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610) และสุ่มเก็บข้อมูลแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 236 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พบว่า มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured interview) แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรไปขอความร่วมมือจากโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสืออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งโรงเรียนเพื่อเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ร้อยละ 100 มาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับแล้วดำเนินการจัดทำตามการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามที่ได้รับ

4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 236 คน จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ ความถี่และค่าร้อยละ เสนอในรูปแบบตาราง

2. วิเคราะห์ระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน เสนอในรูปแบบตาราง แล้วนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

3. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาจากแบบสอบถามโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาการแจกแจงความถี่และร้อยละแล้วสรุปเป็นประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมากำหนดเป็นเครื่องมือเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลด้านแนวทางพัฒนาตามกระบวนการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก นำข้อมูลการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ แล้วเรียงลำดับความสำคัญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ข้อ	สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	การมีส่วนร่วมคิด	3.86	0.74	มาก
2	การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	3.86	0.77	มาก
3	การมีส่วนร่วมปฏิบัติ	3.90	0.73	มาก
4	การมีส่วนร่วมรับผล	4.05	0.79	มาก
5	การมีส่วนร่วมประเมินผล	3.93	0.77	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.92	0.74	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมรับผล ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.79) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.77) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.73)

ตารางที่ 2 ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอมะสอ จังหวัดตาก

ลำดับที่	ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา	ความถี่ (f)	ร้อยละ
1	การมีส่วนร่วมคิด	63	26.69
2	การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	64	27.71
3	การมีส่วนร่วมปฏิบัติ	40	16.95
4	การมีส่วนร่วมรับผล	40	16.94
5	การมีส่วนร่วมประเมินผล	52	22.02

จากตารางที่ 2 พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอมะสอ จังหวัดตาก ด้านที่มีความถี่มากที่สุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ($f = 64$) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมคิด ($f = 63$) ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ($f = 52$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติและการมีส่วนร่วมรับผล มีค่าความถี่เท่ากัน ($f = 40$)

สรุปผลการวิจัย

สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอมะสอ จังหวัดตาก พบว่าสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอมะสอ จังหวัดตาก มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมรับผล รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ สรุปเป็นรายด้าน 5 ด้านดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอมะสอ จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมคิด ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมคิดกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์และนโยบายของโรงเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมคิดในการพิจารณาคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นแก่โรงเรียนในการสร้างขวัญและกำลังใจกับบุคลากรในโรงเรียน

2. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอมะสอ จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมตัดสินใจในการคัดเลือกแผนงานโครงการเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษา มีส่วนร่วมตัดสินใจในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมภายในโรงเรียน มีส่วนร่วมตัดสินใจในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

3. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอมะสอ จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมปฏิบัติในการบริจาควัสดุ สิ่งของ ให้โรงเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติในการแนะ

แนวทางการศึกษาให้กับนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกียรติคุณของโรงเรียน มีส่วนร่วมปฏิบัติในการสนับสนุนด้านสื่อการสอนเทคโนโลยี

4. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมรับผล ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมรับผลจากการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ศึกษามาจากโรงเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมรับผลโดยใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชนหรือสถานที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การจัดงานประเพณี วัฒนธรรม มีส่วนร่วมรับผลในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุตรหลาน

5. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการประชุมและสรุปผลการดำเนินงานประจำปีกับโรงเรียนสถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและผู้ปกครองอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน

ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1. ด้านการมีส่วนร่วมคิด ผู้ปกครองไม่เข้าใจระบบการเก็บข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา ผู้ปกครองและครูไม่มีโอกาสได้พูดคุยถึงปัญหา ความต้องการเพื่อนำไปสู่กระบวนการวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน หรือปัญหาของโรงเรียนและผู้ปกครองไม่มีเวลาและขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาไม่เปิดโอกาสให้บุคคลมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

2. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ผู้ปกครองไม่ตอบแบบสอบถามที่ทางโรงเรียนขอความร่วมมือรองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานโครงการ งบประมาณประจำปีของโรงเรียน และ ผู้ปกครองไม่ทราบถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อโรงเรียน ผู้ปกครองไม่รู้ กฎ ระเบียบ วิสัยทัศน์ พันธกิจที่ชัดเจนของโรงเรียน

3. ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติ ตัดสินใจ ผู้ปกครองมีความร่วมมือในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนน้อย ผู้บริหารไม่ส่งเสริมการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ โรงเรียนไม่มีการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมหรือโครงการให้บุคคลต่าง ๆ ทราบ

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผล โรงเรียนไม่ได้นำผลการประเมินคุณภาพ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการประเมินพัฒนาการของเด็กนักเรียน และ ปัญหาของเด็กนักเรียนไม่ได้รับการแก้ไขตามที่ผู้ปกครองต้องการ ผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามที่ต้องการ

5. ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล โรงเรียนไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ในการวิเคราะห์ปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาหรือหลักสูตรสถานศึกษา ผู้ปกครองไม่มีความเชื่อถือในความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของครู และโรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาเกี่ยวข้องกับทางโรงเรียนโดยตรง ผู้ปกครองไม่ได้เข้าร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียน

ผลการหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1. ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง มีการอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองได้เข้าใจระบบการบริหารงานโรงเรียน เข้าใจบทบาทของตนเอง จัดทำกรอบ ขั้นตอนกระบวนการให้ชัดเจน
2. จัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อเป็นเวทีให้ผู้ปกครองและครูได้มีโอกาสได้พูดคุยถึงปัญหา ความต้องการเพื่อนำไปสู่กระบวนการวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน เพื่อให้เกิดมีความร่วมมือในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
4. โรงเรียนและผู้ปกครองมีเอกสารโต้ตอบระหว่างครูกับผู้ปกครอง เช่น แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนให้ผู้ปกครองได้รับรู้และรับชมผลงานของนักเรียน วารสารประจำเดือน เป็นต้น
5. เปิดระบบการแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านระบบออนไลน์

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมคิด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้ปกครองสามารถให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการประสานความร่วมมือ บ้าน ชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง ตลอดจนช่วยดูแลนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกอร บุญกว้าง และจิณณวัตร ปะโคหัง (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของชุมชนกรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น พบว่า โรงเรียนกับชุมชนการร่วมคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันในลักษณะของการร่วมคิด บนพื้นฐาน ความศรัทธาว่า ทุกคนที่เข้ามามีส่วนร่วมนั้นมีศักยภาพในการพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้ปกครองต้องการแสดงบทบาทในการมีส่วนร่วม วางแผนและช่วยกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนและหลักสูตรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับชุมชน สนับสนุนช่วยเหลือเท่าที่สามารถจะดำเนินการได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอัมชฎาพร จุลสงค์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจในระดับมากผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการศึกษาและต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาร่วมโรงเรียนตัดสินใจร่วมกับครูผู้สอนในการแสวงหาวิทยาการใหม่

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการศึกษาและต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาร่วมโรงเรียน ตัดสินใจร่วมกับครูผู้สอนในการแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ และสื่อการสอนในชุมชนหรือท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ในการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ลลิตา ปวะบุตร (2555) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมปฏิบัติในการช่วยประสานงานกับบุคคลในท้องถิ่นเพื่อขอสนับสนุนการจัดการศึกษา ประสานงานด้านวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประสานงานด้านงบประมาณในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมรับผล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้ปกครองได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุน เสนอแนะ และร่วมกันดูแลนักเรียน ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการประสานความร่วมมือ บ้าน ชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง ตลอดจนช่วยดูแลนักเรียนสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพดล นามวงษา (2551) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานแนะแนวโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานแนะแนว โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้ปกครองได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเสวนาและแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผล อีกทั้งผู้ปกครองได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นผลย้อนกลับต่อการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีฐานราก ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ระดับ คือ 1) ระดับร่วมวางแผนตัดสินใจ 2) ระดับปฏิบัติการ 3) ระดับการร่วมรับผลประโยชน์ 4) ระดับการประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการมีส่วนร่วมคิด พบว่าข้อที่มีค่าความถี่มากที่สุดคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจระบบการเก็บข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา รองลงมาคือ ผู้ปกครองและครูไม่มีโอกาสได้พูดคุยถึงปัญหา ความต้องการเพื่อนำไปสู่กระบวนการวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาของ ผู้ปกครองบางคนยังถือว่า เรื่องของการจัดเก็บข้อมูลและระบบสารสนเทศ การวางแผนหรือแม้กระทั่งการจัดทำหลักสูตรเป็นเรื่องของโรงเรียนที่ต้องดำเนินการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีฐานราก ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริบทด้านผู้ปกครอง ประกอบด้วย 1) ผู้ปกครองบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมทำให้ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างที่ควรจะเป็น 2) ผู้ปกครองยังเกรงใจครูและไม่กล้าแสดงออกทางการศึกษาและไม่กล้าแสดงความคิดเห็น 3) ปัญหาด้านเวลาและการเดินทางที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เวลาในการเข้ามามีส่วนร่วมไม่ตรงกัน และ 4) ความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้ปกครองมองว่าเป็นเรื่องเฉพาะ เป็นราชการที่ไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้มากนัก

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ ผู้ปกครองไม่ตอบแบบสอบถามที่ทางโรงเรียนขอความร่วมมือ รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานโครงการ งบประมาณประจำปีของโรงเรียน และ ผู้ปกครองไม่ทราบถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกอร บุญกว้างและจิณณวัตร ปะโคทัง (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาโยธธา เขต 1 ผลการวิจัยพบพบว่า ด้านที่ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ด้านการร่วมคิดและการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับภารกิจของโรงเรียน ทำให้ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างที่ควรจะเป็น อีกทั้งความแตกต่างของระดับการศึกษาของผู้เข้าร่วม

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติ ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ ผู้ปกครองมีความร่วมมือในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนน้อย รองลงมาคือ ผู้บริหารไม่ส่งเสริมการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ โรงเรียนไม่มีการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กานต์สินี ศรีแก้ว (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดไตรสรณาคมองค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการบริหารจัดการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เพียงพอและเหมาะสม ต่อการจัดการเรียนการสอนและด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงยังเห็นว่าจำนวนบุคลากรครูที่ดูแลนักเรียน มีน้อย จุดมุ่งหมายในการพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผลสัมฤทธิ์ขึ้นอยู่กับสภาพของชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผล ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ โรงเรียนไม่ได้นำผลการประเมินคุณภาพ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการประเมินพัฒนาการของเด็กนักเรียน และ ปัญหาของเด็กนักเรียนไม่ได้รับการแก้ไขตามที่ผู้ปกครองต้องการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การนำผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาทางโรงเรียน การนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ในการแก้ไขปัญหา ยังไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริง ครูอาจยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนิศร ยืนยง (2560) ที่ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ในจังหวัดนครนายกวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ข้อที่มีความถี่มากที่สุดคือ โรงเรียนไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ในการวิเคราะห์ ปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษา หรือหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ผู้ปกครองไม่มีความเชื่อถือในความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของครู และโรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาเกี่ยวข้องกับทางโรงเรียนโดยตรง

ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากคนขาดความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมวัดและเม็ดเงินกิจกรรมทางการศึกษา การดำเนินงานค่อนข้างล่าช้าและผู้ปกครองมีภาระงานมากสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อธิพงษ์ ดาวเวียงกัน (2554) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่หงานหลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมปัญหาและข้อเสนอแนะของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่หงานหลวง อำเภอแม่แจ่ม ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลด้านการประเมินผล ชุมชนมีส่วนร่วมในลักษณะไม่เป็นทางการโดยให้ความเห็นเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียนประเมินการจัดทำแผนปฏิบัติการ และกิจกรรมของโรงเรียน ชุมชนทุกคนไม่ได้เข้าร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณของโรงเรียนแต่เพียงแคได้รับทราบรายละเอียดที่ครูได้ชี้แจงการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนเบื้องต้นเท่านั้น

ผลการหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยภาพรวม พบว่าข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ด้านการการมีส่วนร่วมรับผล แนวทางการพัฒนาคือโรงเรียนและผู้ปกครองมีเอกสารโต้ตอบระหว่างครูกับผู้ปกครอง เช่น แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนให้ผู้ปกครองได้รับรู้และรับชมผลงานของนักเรียน วารสารประจำเดือน เป็นต้น มีการแจ้งผลการประเมินนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ มีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร โครงการ กิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบล่วงหน้า หรือใช้ช่องทางออนไลน์ในการแจ้งโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ จัดให้ผู้ปกครองเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินโครงการ จัดกิจกรรมให้เรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน สอดคล้องกับสอดคล้องกับสันติ ยอเปย (2555) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนศีลวิ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและปัญหา ข้อเสนอแนะและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนศีลวิ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ควรจัดให้มีประธานกรรมการ ผู้ปกครอง ครู นักเรียน ดำเนินการแก้ไขร่วมกัน เมื่อมีเรื่องใดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองและนักเรียน ทางโรงเรียนควรที่จะแจ้งให้ทราบโดยตรง ควรมีการคัดเลือกตัวแทนภาคีที่มีเวลา มีความรู้ความสามารถ ควรจัดให้ผู้บริหาร หรือคณะกรรมการบริหารโรงเรียนพบปะกับผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาด้านนโยบาย คือ รูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคณะกรรมการด้านอื่น ๆ พบว่า สัดส่วนที่มาจากประชาชน หรือชุมชนยังมีน้อย ดังนั้นในการพิจารณาการได้มาซึ่งคณะกรรมการในแต่ละคณะ ควรมีความยืดหยุ่นและมีสัดส่วนที่ให้พ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น รวมถึงควรมีการทบทวนและปรับปรุง กฎระเบียบเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. นำผลวิจัยไปใช้การพัฒนาองค์กร คือ โรงเรียนควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการรวมกลุ่มของชุมชนให้เข้ามาทำหน้าที่ หรือมีบทบาทในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น การคิดค้นแผนการร่วมมือ โครงการนำร่องและเป็นพี่เลี้ยง หรือกลไกการประสานชุมชนหน่วยงานต้นสังกัด จัดให้มีหน่วยประสานที่เป็นศูนย์กลางและเป็นพี่เลี้ยง หรือที่ปรึกษาแก่ชุมชนและโรงเรียนในการขยายบทบาทการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมที่มีมาตรฐาน

3. นำผลวิจัยไปใช้การพัฒนาบุคลากร คือ ความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้บุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับทั้งหมดในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนัก ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเด็นปัญหาการวิจัยที่ว่า ทำอย่างไรชุมชนจึงจะได้รับประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนให้อื้อประโยชน์ต่อชุมชนให้มากขึ้นกว่าเดิม

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน คือ องค์กรมหาชนหรือโรงเรียนเอกชน เพื่อวิเคราะห์ให้เห็น ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหาร

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร บุญกว้างและจิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2559). การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของชุมชน
กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยโสธร เขต 1.ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (2016): มกราคม - เมษายน 2559.
- ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู. (2550). พัฒนาความรู้
ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://opac.lib.buu.ac.th> [2562 มิ.ย./15].
- เทอดศักดิ์ จันเสวี. (2561). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยใน
โรงเรียนเขตเทศบาลตำบลเขตรจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา : <http://www.gspa-sk - buu.net/theory/> 27.pdf/ [2562 มิ.ย./15].
- นพดล นามวงษาและคณะ. (2551). ความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงาน
แนะแนวโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นวพรรณ เทียมรอด. (2558). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์
พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลแม่คะ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ . [ออนไลน์]. แหล่งที่มา
: <http://www2.feu.ac.th/acad/llrc/RPDB/detail.aspx?meta=455> [2562. มิ.ย./15].
- ปารณทัตต์ แสนวิเศษ. (2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
โรงเรียนประถมศึกษา. การสร้างทฤษฎีจากฐานรากนักศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหาร
และพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิธีพร รักดีพิทักษ์กุล. (2555). การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาการศึกษาของศูนย์การ
พัฒนาการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอไชยา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ลลิตา ปะบุตร. (2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบล
สันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สมฤกษ์ ทิมขาว. (2551). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดพื้นที่การศึกษาดอก เขต 2 .วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สรวดี เพ็งศรีโคตร. (2554). รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม, 7(1) : 68.
- สันติ ยอเปย. (2555). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนศีลวิ อำเภอยางตาขาว จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

